

ÇILDİR-BEĞREHATUN DESTANI

Dokuz yüz kırk sekiz Temmuz ayında,
Seyahat eyledik **Kars**'tan Çıldır'a;
Cumartesiydi, ayın onunda,
Koravel'den çıktık güle güldüre.

Ben Karslıyım hem de muallimim ya,
Dedik ki tanyak etrafı a'lâ,
Yoldaşım Çıldırlı maruf bir simâ,
Köylerde erbabın kolay buldura.

Rabat, Şeytankale düzü dolaştık,
Sabadur'dan geçtik, **Meryam**'ı aştık,
Beğrehatun'a geç vakit ulaştık,
Atı sürdük köye yele yeldire.

Düşündük ki nerye konak olalım,
Sade, temiz, yatak, örtü bulalım,
Rüstem Özdemir'de dedik kalalım,
Bir bu gece bizi rahat kıldıra.

On beş dakika kalmış idi iftara,
İndik kapusunda kıldık müdara,
Bir genç atı tuttu, kaldık âvâre,
Bir kimse yok ki içeri saldıra.

Aradan geçince bir hayli zaman,
Kadiroğlu derler babası Arslan,
Ev sahibi Rüstem Özdemir o an,
Çıktı dışarıya dala daldıra.

Selâmun-aleyküm dedik, tuttuk el,
Atlarımız huysuz, geçinmezler bil,
Ayrı ayrı bağlan, kalksın kiyl u kal,
Diye haber verdik hele aldıra.

Suratını astı Rüstem Özdemir,
Meğerse o kalbi kapkara kömür,
Ata yer yok diye verdi bir emir,
Az kaldı bağrımı bu söz deldire.

Baktım arkadaşım renk alıp verdi,
Kızardı bozardı, utandı durdu,
Bahri Efendi'nin evini sordu.
Çektik atı, bindik sola soldura.

Kusura kalmayın demedi bile,
Mazereti neydi bilseydik hele,
Arkadaşa dedim, ne iştir böyle,
Dedim benim aklım gitti bildıra.

Geçen sene beni konak eyledi,
Hayli hizmet edip yüz ak eyledi,
Köyde düğün vardı, mezak eyledi,
Ne bilem âdeti bu yıl kaldıra.

Ramazan sıkıydı bizi be-gayet,
Tellioglulugil'e geldik nihayet,
Bahri Efendi hoş kıldı iltifat,
İftar ettik, saz getirtti çaldıra.

Biz gizledik, billâh bu serencâmı,
Dedik bed çıkmasın Rüstem'in nâmı,
Meğer köylü çakmış işi tamamı,
Derler yandık bundan, Mevlâ'm öldüre.

Beğrehatun bunu bilirmiş bütün,
Kapudan misafir kovmak âdetin,
Komşulara bu hâl gelir çok çetin,
Beklerler ki bir er haddin bildire.

Dedim öyle ise kaynadı yürek,
Kars'a gidek, orda çaresin görek,
Köy yerinde yazlık oda ne gerek,
Böyle hızan, böyle lotu, kuldur'a.

Gezdim Kars ilini tâ baştan başa,
Görmedim böylesin eylerim hâşa,
İsterse devleti başından aşu,
Asalet lâzım ki ad-şân doldura.

Âşık Şenlik duysa ruhu kan ağlar,
Mezarında bile karalar bağlar,
Çıldır'a yaraşmaz der ki bu zağlar,
Meğer ki deli ola çıldıra.

Gördük de söyledik biz bu târifi,
Getiririz yola belki herifi,
Bundan sonra nasıl isterse keyfi,
Ya komşuya uya ya da yıldıra.

Rüstem Özdemir'in kemdir ahvâli,
Anlattılar, dedim bu vasfihâli,
Yola gelmezse boynuna vebâli,
Gözcü koydum bu diken yoldura.

Yiğirmi hanedir bilin bu destan,
Söyleyen Âşık İsmail Ümmân,
Rüstem her geleni ederse mihman,
Beğrehatun'dan lekeyi sildire
Üzerinden bu lekeyi sildire.

Âşık İsmail Ümmân
1948